

Круглий стіл у Ніредьгазі «Безпечні та ефективні кордони в Карпатському регіоні»

03-04 грудня 2025 року українська делегація взяла участь у міжнародному круглому столі в місті Ніредьгазі (Угорщина) у рамках проєкту «Безпечні та ефективні кордони в Карпатському регіоні» / (HUSKROUA/23/S/3.2/018). Захід відбувся в будівлі обласної ради повіту Сабольч-Сатмар-Берег. Круглий стіл організовано угорським партнером проєкту - Європейським об'єднанням територіального співробітництва «Тиса» в рамках Програми Interreg VI-A NEXT Угорщина–Словаччина–Румунія–Україна 2021–2027 за фінансової підтримки Європейського Союзу. Він став продовженням українсько-угорських дискусій, розпочатих 2 грудня 2025 року в Ужгороді, у готелі «Прага».

Напередодні круглого столу українська та угорська делегації відвідали інтермодальний термінал **East-West Gate (EWG)**, розташований у селищі Феньєшлітке (Угорщина) на угорсько-українському кордоні. Термінал знаходиться на перетині стандартної європейської колії (1435 мм) та широкої колії (1520 мм), що робить його найбільшим і найсучаснішим наземним терміналом Європи. EWG оснащений інноваційними технологіями управління вантажопотоками, включаючи цифрові системи моніторингу та автоматизовані крани, що забезпечують швидку перевалку контейнерів між різними видами транспорту. Його пропускна спроможність дозволяє обслуговувати значні обсяги вантажів, що рухаються між Європейським Союзом та країнами Східної Європи й Азії.

Для українсько-угорських перевезень термінал має стратегічне значення: він забезпечує ефективну інтеграцію транспортних систем двох країн, сприяє розвитку міжнародної торгівлі та транзиту, створює нові можливості для логістичних компаній та експортерів, зменшує час перевалки вантажів завдяки сучасній інфраструктурі та технологіям. Відвідування EWG стало важливим етапом у програмі заходів, адже учасники змогли наочно переконатися у потенціалі цього об'єкта для розвитку транскордонної співпраці та підвищення ефективності перевезень між Україною та Угорщиною.

У круглому столі взяли участь представники органів державної влади та місцевого самоврядування, дипломатичних установ України й Угорщини, керівники митних та прикордонних служб, очільники правоохоронних і податкових структур, депутати національного та регіонального рівня, а також керівники партнерських організацій проекту — Асоціації «МАІРР», Служби відновлення та розвитку інфраструктури у Закарпатській області та ЄОТС «Тиса». Участь українських і угорських сторін забезпечила широкий спектр експертних позицій та сприяла конструктивному діалогу щодо розвитку безпечних та ефективних кордонів у Карпатському регіоні.

У своїх вітальних промовах високопосадові учасники наголосили на важливості транскордонної співпраці:

- **Оскар Шестак** – голова загальних зборів повіту Сабольч-Сатмар-Берег. У своєму виступі наголосив на важливості транскордонної співпраці для розвитку регіону та підкреслив, що модернізація пунктів пропуску є ключовим чинником економічного зростання та безпеки громадян.

Він також підкреслив важливість цифровізації процесів та відмови від застарілих паперових процедур.

- **Сепеші Карой** — консул Генерального консульства Угорщини в Ужгороді, звернув увагу на стратегічне значення українсько-угорських відносин у сфері прикордонної безпеки. Він підкреслив, що спільні ініціативи сприяють не лише зменшенню часу очікування на кордоні, але й формують основу для розвитку економічних і культурних зв'язків між двома країнами.
- **Владислав Мушка** – Консул України в Ніредьгазі. Виступив із закликом до поглиблення співпраці між Україною та Угорщиною, наголосивши на готовності української сторони впроваджувати європейські стандарти прикордонного контролю. Він відзначив, що проєкт «Безпечні та ефективні кордони» є прикладом успішної взаємодії між місцевою владою та міжнародними партнерами.
- **Чаба Сабо** – бригадний генерал комендатури поліції повіту Сабольч-Сатмар-Берег, у своєму виступі наголосив на необхідності посилення співпраці правоохоронних органів двох країн. Він підкреслив важливість спільних навчань та обміну досвідом для забезпечення ефективного контролю на кордоні та боротьби з нелегальною діяльністю.
- **Д-р Аттіла Кажук** – директор Податкового та митного управління повіту Сабольч-Сатмар-Берег, зосередив увагу на питаннях митного контролю та важливості підвищення кваліфікації митників. Він відзначив, що модернізація процедур та впровадження нових технологій дозволить значно скоротити час проходження митних операцій.
- **Д-р Аттіла Тілки** – член парламенту, виступив із підтримкою проєкту, наголосивши на його значенні для інтеграції України до європейського простору. Він підкреслив, що розвиток прикордонної інфраструктури є важливим кроком до зміцнення економічних і політичних зв'язків між країнами.
- **Д-р Міклош Шестак** – регіональний депутат парламенту, звернув увагу на роль регіональних ініціатив у розвитку транскордонної співпраці. Він підкреслив, що саме на місцевому рівні реалізуються практичні рішення, які безпосередньо впливають на життя громадян прикордонних територій.
- **Наталія Носа** – виконавчий директор Асоціації «МАІРР», представила бачення українських партнерів щодо реалізації проєкту, наголосивши на важливості інспекційних візитів та стратегічних рекомендацій. Вона підкреслила, що модернізація пунктів пропуску має стати основою для розвитку прикордонних громад і підвищення рівня їхньої безпеки.
- **Ігор Фартушок** – начальник Служби відновлення та розвитку інфраструктури у Закарпатській області, привітав учасників та розповів про практичні кроки, які здійснюються в Україні для модернізації пунктів пропуску. Він акцентував увагу на необхідності будівництва нових об'єктів та реконструкції існуючих, що дозволить забезпечити відповідність європейським стандартам.
- **Сабоне Цап Андреа** – директор ЄОТС «Тиса» у своїй вітальній промові наголосила, що ЄОТС «Тиса» є ключовим партнером у реалізації проєкту та забезпечує ефективну координацію між українською та угорською сторонами та підкреслила важливість інтеграції стратегій двох країн.

Учасники заслушали низку доповідей, що стосувалися розвитку прикордонної інфраструктури та удосконалення процедур контролю:

- **Микола Погиба** (Держприкордонслужба України), представив концепцію «Спільних пунктів пропуску та спільного контролю», яка передбачає інтеграцію процедур прикордонного та митного контролю на одному майданчику. Він наголосив, що така модель дозволить значно скоротити час очікування, зменшити дублювання перевірок та підвищити ефективність роботи прикордонних служб. Доповідач також навів приклади успішної реалізації подібних практик у країнах ЄС та підкреслив важливість їх адаптації до українських реалій.
- **Вайлок Ласло**, експерт з прикордонної служби, презентував огляд пунктів пропуску між Угорщиною та Україною, зосередившись на їх матеріально-технічному забезпеченні та кадрових ресурсах. Він відзначив сильні сторони угорської системи прикордонного контролю, а також окреслив проблемні моменти, які потребують спільного вирішення. Особливу увагу було приділено питанням інфраструктурної модернізації та створення комфортних умов для громадян, що перетинають кордон.
- **Представники Держмитслужби України** у своїх виступах наголосили на стратегічній ролі підвищення кваліфікації митників у подоланні сучасних викликів, таких як контрабанда, нелегальний обіг товарів та цифровізація митних процедур. Було підкреслено, що інвестиції у навчання персоналу та впровадження нових технологій є ключовими для підвищення ефективності митного контролю та наближення його до європейських стандартів.
- **Андраш Варі-Надь**, розповів про практику митного контролю в Угорщині та систему навчання митників. Він детально описав програми професійної підготовки, які включають як теоретичні курси, так і практичні тренінги. Доповідач підкреслив, що постійне оновлення знань та навичок митників є необхідною умовою для ефективної роботи в умовах зростаючих транскордонних потоків.
- **Наталія Носа** (МАІРР), представила результати інспекційних візитів на пункти пропуску в рамках проекту. Вона окреслила основні проблеми, виявлені під час моніторингу, серед яких – недостатня пропускна спроможність, застаріла інфраструктура та потреба у цифровізації процесів. Доповідка також презентувала рекомендації щодо їх вирішення, які увійшли до стратегічних матеріалів проекту.
- **Микола Ясевич** (Служба відновлення та розвитку інфраструктури у Закарпатській області), презентував пропозиції щодо модернізації діючих міжнародних пунктів пропуску («Чоп–Захонь», «Лужанка–Берегшурань», «Дзвінкове–Лонья», «Косино–Барабаш») та плани будівництва нових («Дийда–Берегдароц», «Велика Паладь»). Він наголосив, що реалізація цих проєктів дозволить суттєво збільшити пропускну спроможність кордону, створити сучасну інфраструктуру та забезпечити комфортні умови для громадян і бізнесу.
- **Д-р Прістяк Бачкаїне**, висвітлила ситуацію з транспортною інфраструктурою, що веде до пунктів перетину кордону. Доповідка звернула увагу на необхідність модернізації дорожньої мережі, покращення логістичних вузлів та створення умов для безпечного та швидкого руху транспорту. Вона підкреслила, що розвиток транспортної інфраструктури є невід’ємною

складовою ефективного функціонування прикордонних пунктів та має бути інтегрований у загальну стратегію розвитку регіону.

Таким чином, тематичні презентації надали учасникам комплексне бачення сучасних викликів та можливостей у сфері прикордонної співпраці, окреслили конкретні кроки для модернізації інфраструктури та підвищення ефективності роботи митних і прикордонних служб.

У другій половині дня відбулася робоча нарада мерів та експертів прикордонних регіонів, де обговорювалися практичні аспекти розробки спільного стратегічного документу, міжнародної співпраці, модернізації інфраструктури та впровадження сучасних технологічних рішень для забезпечення ефективного функціонування кордону.

Участь української делегації у круглому столі в Ніредьгазі стала важливим кроком у розвитку транскордонної співпраці. Представники партнерських організацій підкреслили необхідність відмови від паперових контрольних талончиків для пасажирів на українській стороні пунктів пропуску та переходу до цифрових рішень та розгляд можливостей створення окремих смуг для руху мотоциклів та облаштування укриттів від непогоди для них у чергах. Ці пропозиції спрямовані на підвищення комфорту та безпеки громадян, а також на оптимізацію процедур прикордонного контролю відповідно до європейських стандартів.

Круглий стіл у Ніредьгазі став логічним продовженням українсько-угорських дискусій, розпочатих 2 грудня 2025 року в Ужгороді. Делегації двох країн підтвердили готовність до подальшої співпраці у сфері розвитку безпечних та ефективних кордонів, інтеграції стратегічних документів у практичну діяльність та реалізації спільних інфраструктурних проєктів.

Прес-центр Асоціації МАІРР